

КРИЗАТА НА ДОВЕРИЕ: ЗАПЛАХИ И ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА СПРАВЯНЕ В ИЗВЪНРЕДНАТА СИТУАЦИЯ, ПРЕДИЗВИКАНА ОТ COVID-19¹

Веселина КАЧАКОВА

*Институт по философия и социология при
Българска академия на науките
Секция „Общество на знанието:
наука, образование и иновации“*

БЪЛГАРИЯ, София, 1000, ул. Московска 13А

vesikachakova@gmail.com

Резюме. Световното изследване на ценностите показва, че през последните 30 години хората в света стават все по-недоверчиви. Българите са на първо място по липса на социално доверие в Европа като над 80% от изследваните като цяло не вярват на другите хора, нито във взаимопомощта и алтруизма по между им. Кризата, предизвикана от COVID-19 през март 2020 г., поставя пред българското общество нови предизвикателства, които могат да задълбочат кризата на доверие, но могат и да помогнат за нейното преодоляване. Докладът представя два сценария: в първия са представени заплахите и конфликтните зони от задълбочаване на кризата на доверие в следствие на здравната, а в последствие и на икономическата и политическата кризи, предизвикани от COVID-19; а във втория е представен един нестандартен и оптимистичен поглед към пандемията като възможност за преодоляване на отделни аспекти от кризата на доверие.

В доклада са приложени, от една страна, теорията за личността, която разглежда доверчивостта като личностна черта на индивида и от друга страна, социеталната теория според която общественото доверие зависи от нивата на социално разделение: равенство на доходите, етническа хомогенност, степен на демократичност на управлението, политическа свобода и др.

Анализът цели да привлече вниманието към темата за доверието и да покаже ключово му значение в различни области на човешките взаимоотношения.

Ключови думи: криза; доверие; общество; България; COVID-19.

¹ По доклад, представен на XII Национална школа за докторанти и млади изследователи в социалните науки (28 – 30 октомври 2020 г.)

Статията да се цитира по следния начин:

Качакова, В. (2021). Кризата на доверие: заплахи и възможности за справяне в извънредната ситуация, предизвикана от COVID-19. *Психологични изследвания*, Том 24, Кн. 1, 2021, 64-75. ISSN 0205-0617 (Print); ISSN 2367-9174 (Online).

© В. Качакова, 2021

Статията е постъпила през януари 2021

Приета за публикуване през март 2021

Публикувана онлайн през юни 2021

Авторът е прочел и одобрил окончателния вариант на ръкописа.